

Великодушният човекъ постъпваувърено и въ щастие и въ нещастие. Той знае, кое може да го унижи и кое може да го въздигне. Той не се възпламенява отъ успѣха си и не се огорчава отъ несполучката си. Той е мълчаливъ, не особено разпаленъ въ разговорите. Но кога стане нужда, той изказва своето мнение открито и смѣло. Той е способенъ да се възхищава, защото не е завистливъ. Той не обръща внимание на оскърблението. Не говори за себе си и не осъжда другите. Не плаче и не креши за дреболии. Никога не моли за помощ.

Мъжественият човекъ умѣе да се владѣе. Не се увлича. Не се хвърля ту на една, ту на друга страна. Подчинява се само на желанието, което въ дадена минута стои надъ всички други желания. Спокойно решава въпросите.

Пламенният характеръ не винаги е лошъ характеръ. Обаче човекъ, който лесно се възпламенява, трѣбва да свиква да се владѣе. Ако за характерния човекъ е необходимо да се въздържа въ постъпките си, не по-малко необходимо е да държи смѣтка за думите си. Една писателка казва: „Да ви пази Богъ отъ разрушителната сила на думите. Има думи, които разлъчватъ хората много по-силно отъ острия мечъ. Има думи, които отварятъ въ сърцето такива рани, че презъ цѣлия животъ не могатъ да се залечатъ“. — „Езикът на мѫдреца, казалъ Соломонъ, е въ сърцето, а сърцето на глупецъ е на езика му“.

Но има случаи, когато мълчанието е престъпление. Човекъ съ благородни чувства не може да не изкаже своето негодувание, когато види низость и подлостъ.

Наредъ съ самовладението стои дѣлгътъ и правдата.

Твърдото съзнание на дѣлга е вѣнецъ на характера. Дѣлгътъ е циментътъ, който свързва нашата нравствена сграда. Безъ него нито властъта, нито добродетельта, нито правдата, нито даже любовътъ нѣматъ здрави основи. Дѣлгътъ е тѣсно свързанъ съ правдата. Човекъ на дѣлга преди всичко е правдивъ и на думи и въ дѣлата си. Той говори и върши това, което трѣбва, както трѣбва и кѫдето трѣбва. Правдивият човекъ никога не говори това, което не мисли, не обещава да стори това, което не може, винаги изпълнява това, което е въ кръга на силите му. Правдата свързва общество. Безъ нея то би се разпаднало. Ни семейство, ни общество, ни партия не могатъ да се управляватъ отъ лъжа.

